ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο ΚΕΡΑΤΕΑΣ
Αριθμός Άδειας 02
PRESS POST X+7
ΕΛΤΑ Hellenic Post

«Ἕκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τό ἀγαθόν πρός οἰκοδομήν».
(Ρωμ. ΙΕ΄2)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

Τριμηνιαῖον περιοδικόν — ΕΤΟΣ ΛΓ΄
Μάιος - Ἰούνιος - Ἰούλιος 2018 — Τεῦχος 236ον
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01-4382

Τήν ταπεινοφροσύνην ἐγκολπωθεῖτε

(Ἁγ. Ἰσαάκ του Σύρου)

Ὦ ἄνθρωπε ταπεινέ! Θέλεις νά νά εὕρῃς τήν αἰώνιον ζωήν; Κράτησε τήν πίστιν καί τήν ταπείνωσιν στόν ἑαυτόν σου. Διότι δι' αὐτῶν θά εὕρῃς τό ἔλεος καί τήν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καί τόν φύλακά σου ἄγγελον νά παραμένει κρυφίως καί φανερῶς κοντά σου.

Θέλεις νά ἀποκτήσεις αὐτά τά ὁποῖα εἶναι λόγια τῆς αἰωνίου ζωῆς; Περιπάτησε τόν ὁδόν τῆς ζωῆς σου μέ ἁπλότητα, καί μή γίνεσαι σοφός ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καθόσον εἰς μέν τήν ἁπλότητα ἀκολουθεῖ ἡ πίστις, εἰς δέ τήν λεπτότητα τῆς γνώσεως καί στήν ἀναστροφήν τῶν λογισμῶν σου ἀκολουθεῖ ἡ ὑψηλοφροσύνη, ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας εὑρίσκεσαι μακράν τοῦ Θεοῦ.

* * *

Ὅταν παρασταθῆς σέ προσευχή ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τόσον ὀφείλεις νά ταπεινώνεις τόν ἑαυτόν σου μέ τόν λογισμόν σου, ὥστε νά τόν θεωρῆς ὡς μυρμήγκι καί ὡς ἑρπετόν τῆς γῆς, καί ὡς βδέλλαν, καί ὡς παιδί πού τραυλίζει. Καί μή εἰπῆς ἐμπρός Αὐτοῦ τίποτε μέ λεπτή γνώσιν, ἀλλά πλησίασέ Τον μέ φρόνημα νηπίου παιδιοῦ, καί παραστάσου ἐνώπιόν Του μέ τρόπον ὥστε νά ἀξιωθῆς τῆς πατρικῆς ἐκείνης προνοίας, ἡ ὁποία γίνεται ἀπό τούς πατέρες εἰς τά μικρά τους παιδιά. Διότι τό νήπιον πλησιάζει τό φίδι καί τό κρατᾶ καί καθόλου δέν βλάπτεται ἀπ' αὐτό. Περιπατεῖ τό νήπιον γυμνόν τόν χειμώνα, ὅταν οἱ ἄλλοι ἐνδύονται καί σκεπάζονται, καί τό ψῦχος διαπερνᾶ ὅλα του τά μέλη καί δέν πονᾶ καθόλου. **Τοῦτο συμβαίνει διότι τό σῶμα τῆς ἁπλότητος καί τῆς ἀπειρίας του ὑπάρχει σκεπασμένον μέ κάποιο ἄλλο ἔνδυμα ἀόρατον ἀπό ἐκείνην τήν κρυπτήν πρόνοιαν, ἡ ὁποία διαφυλάσσει τά τρυφερά του μέλη, γιά νά μή πλησιάσει σ'αὐτά βλάβη ἀπό κάποιο πράγμα.**

Πιστεύεις ὅτι ὑπάρχει κάποια κρυφή πρόνοια ἀπό τήν ὁποίαν τό τρυφερόν ἐκεῖνον σῶμα, πού εἶναι ἕτοιμον σέ κάθε βλάβη λόγω τῆς τρυφερότητος καί ἀκακίας του, φυλάσσεται ἀπό τά ἐνάντια καί δέν βλάπτεται ἀπό αὐτά; Διότι λέγει· «φυλάσσει ὁ Κύριος τά νήπια». Καί φυλάσσει ὁ Κύριος ὄχι μόνον τά νήπια πού ἔχουν τρυφερό σῶμα, ἀλλά φυλάσσει καί τούς σοφούς κατά τήν γνῶσιν ἀνθρώπους, πού ἐγκαταλείπουν τήν γνῶσιν τους καί ἐπιστηρίζονται εἰς ἐκείνην τήν ἀόρατον σοφίαν καί γίνονται ὡσάν νήπια θεληματικῶς, καί μαθαίνουν ἐκείνην τήν σοφίαν, ἡ ὁποία δέν διδάσκεται μέ μάθησιν ἀπό διδασκάλους. Καί καλῶς εἶπε ὁ σοφός ἀπ. Παῦλος,

ὅτι ὅποιος θέλει νά εἶναι σοφός σ' αὐτόν τόν κόσμον, ἄς γίνη μωρός καί νήπιον.

* * *

Σύ, ζήτησε ἀπό τόν Θεόν, ὅπως σέ ἀξιώση νά φθάσης τό μέτρον τῆς πίστεως. Καί ἄν αἰσθανθῆς αὐτήν τήν τρυφήν στήν ψυχή σου, ἠμπορῶ εὔκολα νά εἰπῶ, ὅτι τίποτε δέν σέ ἐμποδίζει ἀπό τόν Χριστόν. Δέν εἶναι ὅμως καί δύσκολον νά αἰχμαλωτισθῆς ἀνά πᾶσαν στιγμήν ἀπό τά γήϊνα, ἀλλά οὔτε σοῦ εἶναι εὔκολον νά λησμονήσης αὐτόν τόν ἀσθενῆ καί μάταιον κόσμον καί τίς ἐπιθυμίες του. Διά τοῦτο προσευχήσου ἀόκνως γιά νά φθάσης εἰς τό μέτρον τῆς πίστεως καί παρακάλεσε μέ θερμότητα καρδιᾶς, καί δεήσου μέ πολλή σπουδή, μέχρις ὅτου τό λάβεις. Καί πάλι μή ἀτονήσεις καί παραμελήσεις.

Καί θά ἀξιωθῆς ὅλων αὐτῶν, ἐάν προηγουμένως, **ἀφοῦ παραβιάσης τόν ἑαυτόν σου, ἐπιρρίψεις μέ πίστιν ὅλην σου τήν φροντίδα εἰς τόν Θεόν καί ἀνταλλάξεις τήν ἰδικήν σου φροντίδα μέ τήν πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ.** Καί ὅταν ὁ Θεός ἰδῆ τήν προαίρεσίν σου, ὅτι δηλαδή μέ τήν καθαρότητα τοῦ ἰδίου σου φρονήματος ἐπίστευσες εἰς Αὐτόν, καί ὄχι εἰς τόν ἑαυτόν σου καί ὅτι ἐβίασες τόν ἑαυτόν σου νά ἐλπίζει εἰς τόν Θεόν, τότε ἡ ἄγνωστος εἰς ἐσένα ἐκείνη δύναμις σέ ἐπισκέπτεται καί φανερῶς αἰσθάνθεσαι τήν παρουσίαν Ἐκείνου ὁ ὁποῖος χωρίς καμμίαν ἀμφιβολίαν κατοίκησε ἐντός σου. Αὐτήν τήν δύναμιν πολλοί αἰσθάνονται καί μπαίνουν εἰς τό πῦρ, καί χωρίς δισταγμόν περιπατοῦν ἐπάνω στά νερά. Διότι ἡ πίστις ἐνισχύει τίς αἰσθήσεις τῆς ψυχῆς καί αἰσθάνεται κάποιαν ἀόρατον δύναμιν ἡ ὁποία τόν πείθει νά μή προσέχει εἰς τήν θεωρίαν τῶν φοβερῶν πραγμάτων. Τάχα σοῦ φαίνεται δυνατόν ὅτι ἐκεῖνος πού ἔχει τήν κοσμικήν γνῶσιν, δέχεται καί ἐκείνην τήν πνευματικήν;Ὄχι μόνον εἶναι ἀδύνατον νά δεχθῆ τήν πνευματικήν γνῶσιν ἀλλά οὔτε εἶναι δυνατόν νά τήν αἰσθανθῆ καθόλου, κάποιος πού καταγίνεται μέ τήν κοσμικήν γνῶσιν. Καί ἐάν κάποιοι ἀπό αὐτούς θελήσουν νά πλησιάσουν εἰς ἐκείνην τήν πνευματικήν γνῶσιν, δέν ἠμποροῦν καθόλου, ἐάν δέν ἀπαρνηθοῦν τήν κοσμικήν γνῶσιν καί κάθε ἀναστροφήν τῆς λεπτότητος αὐτῆς καί τήν πο-

λύπλοκον μέθοδόν της καί δέν σταθοῦν στό νηπιῶδες φρόνημα τῆς πνευματικῆς γνώσεως. Ἐάν δέν προηγηθοῦν ὅλα αὐτά δέν ἠμποροῦν καθόλου οὔτε καί ὀλίγον νά πλησιάσουν ἐκείνην τήν πνευματικήν γνῶσιν. Καί τοῦτο ἐπειδή γίνεται σ' αὐτούς μεγάλο ἐμπόδιον ἡ συνήθεια τῆς κοσμικῆς γνώσεως καί οἱ συλλογισμοί αὐτῆς. Καθότι ἡ γνῶσις ἐκείνη τοῦ πνεύματος εἶναι ἁπλή καί δέν λάμπει εἰς τούς ψυχικούς συλλογισμούς.Ἔτσι μέχρι νά ἐλευθερωθῆ ἡ διάνοια ἀπό τούς πολλούς συλλογισμούς καί φθάσει εἰς τήν ἁπλότητα τῆς καθαρότητος, δέν ἠμπορεῖ νά αἰσθανθῆ τήν πνευματικήν γνῶσιν. Διά τοῦτο καί ὁ Κύριος εἶπε ὅτι, ἐάν δέν στραφῆτε καί γίνεσθε ὡσάν τά μικρά παιδία δέν θά εἰσέλθετε εἰς τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Καί ὅμως οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι δέν ἠμποροῦν νά φθάσουν εἰς αὐτήν τήν ἁπλότητα, μολονότι ἐλπίζουν ὅτι μέ τίς καλές καί ἐναρέτους πράξεις τους φυλάσσεται καί εἰς αὐτούς τόπος εἰς τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Τήν πνευματικήν ἐκείνην γνῶσιν δέν ἠμπορεῖ κάποιος νά τήν λάβη ἐάν δέν στραφῆ καί δέν γίνη ὡσάν τό μικρό παιδίον κατά τό φρόνημα. Διότι μόνον ἔτσι αἰσθάνεται ἐκείνη τήν τρυφήν τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἡ ὁποία εἶναι ἡ πνευματική θεωρία. Καί αὐτή δέν εὑρίσκεται μέ τά ἔργα τοῦ νοῦ ἀλλά ἠμπορεῖ νά τήν γευθῆ κάποιος μόνον διά τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

* * *

Σύ γνωρίζεις ὅτι οἱ ἄνθρωποι, ἐπειδή ἔχουν τήν ἐλπίδα τῆς ἀναπαύσεως, χάνουν τήν ἐνθύμησιν τῶν μεγάλων κατορθωμάτων καί τῶν μεγάλων ἀγαθῶν καί ἀρετῶν. Ἀλλ΄ εἶναι ἀδύνατον οἱ ζῶντες καί εὑρισκόμενοι εἰς αὐτόν τόν κόσμον νά φθάσουν εἰς τήν τελειότητα τῆς ἀναπαύσεως σύμφωνα μέ τό ἰδικόν τους θέλημα, ἐάν δέν ἀποφασίσουν νά ὑπομένουν τά δύσκολα καί λυπηρά. Καθότι εἰς ὅλες τίς γενεές τῶν ἀνθρώπων, ἀπ' ἀρχῆς κόσμου μέχρι σήμερον, **δέν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο πού νά ἐμποδίζει τούς ἀνθρώπους νά νικοῦν τά πάθη τους καί νά στεροῦνται τά μελλοντικά ἀγαθά εἰμή μόνον ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀναπαύσεως τοῦ σώματος.**

Συνοπτικῶς λοιπόν λέγομεν ὅτι δέν καταφρονεῖ κάποιος τήν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εἰμή μόνον διά τήν ἐπιθυμίαν τῆς πα-

ρούσης μικρᾶς ἀναπαύσεως. Καί ὄχι μόνον αὐτά παθαίνει ἀλλά καί πολλές φορές καί ἰσχυρές συμφορές καί δεινοί πειρασμοί ἐγείρονται ἐναντίον του, καθόσον ἀκολουθεῖ τό ἰδικόν του θέλημα καί συγκεντρώνει τούς λογισμούς εἰς αὐτό, ἐπειδή ὁ κυβερνήτης του εἶναι ἡ ἐπιθυμία του.

Καί ποιός δέν γνωρίζει ὅτι καί τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ μέ τήν ἐλπίδα τῆς ἀναπαύσεως πλησιάζουν τίς παγίδες καί συλλαμβάνονται; Ἤ μήπως ἡ ἰδική μας γνῶσις δέν εἶναι πολύ κατωτέρα ἀπό τήν γνώσιν τῶν πτηνῶν, ὅσον ἀφορᾶ τά σχετικά μέ τήν παγίδα;Ἤ μήπως ὁ διάβολος δέν μᾶς παγιδεύει ἐξ ἀρχῆς μέ τό φρόνημα τῆς ἀναπαύσεως; Πόσες φορές δέν ἐρωτᾶ κάποιος, ὅταν πρόκειται νά ἀρχίσει κάποια ἀρετή, ἄραγε ὑπάρχει ἀνάπαυσις εἰς αὐτό τό ἔργον, πού πρόκειται νά ἀρχίσω, ἤ πῶς ἠμπορῶ νά περιπατήσω αὐτήν τήν ὁδόν τῆς ἀρετῆς χωρίς κόπον; Δέν στρέφομεν κάτω καί πάνω τά μάτια ζητώντας παντοῦ τό ὄνομα τῆς ἀναπαύσεως;

* * *

Τί ζητᾶς ἄνθρωπε; Εἰς τόν οὐρανόν πρόκειται νά ἀνέλθῃς καί νά κληρονομήσεις τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀνάπαυσιν τῆς ἐκεῖ μακαριότητος καί τήν ἕνωσιν μέ τούς ἀγγέλους καί τήν ἀθάνατον ζωήν καί ἐρωτᾶς ἐάν ἔχει ἡ ὁδός αὐτή δυσκολία;Ὅσοι ἐπιθυμοῦν τά πράγματα τοῦ ματαίου αὐτοῦ κόσμου, πλέουν ἐπάνω σέ φοβερά κύματα τῆς θαλάσσης καί περιπατοῦν μέ μεγάλη γενναιότητα τούς δυσκολώτερους δρόμους μέ πολλούς κινδύνους καί ποτέ δέν λογαριάζουν τήν δυσκολίαν ἤ τήν λύπην διά μάταιον πρᾶγμα πού θέλουν νά πράξουν. Ἐνῶ ἐμεῖς εἰς κάθε καιρόν καί τόπον ἐξετάζωμεν πάντοτε περί ἀναπαύσεως. Ἀλλά, ἐάν λάβωμεν εἰς κάθε περίστασιν τήν ὁδόν τῆς Σταυρώσεως, θά ἐννοήσωμε ὅτι κάθε λύπη εἶναι κατώτερη ἀπό αὐτήν. Ὅταν ὁ νοῦς ζηλώσῃ ὑπέρ τῆς ἀρετῆς τότε καί οἱ σωματικές αἰσθήσεις δέν ὑποχωροῦν στήν δυσκολίαν τῶν λυπηρῶν ἔργων. Διότι, ὅταν ἡ καρδιά ζηλοτυπήσῃ εἰς τά πνευματικά, τό σῶμα δέν λυπᾶται στίς θλίψεις.

* * *

Θέλω νά ὁμιλήσω, ἀδελφοί, καί περί τῆς ὑψηλῆς ὑποθέσεως τῆς ταπεινοφροσύνης, ἀλλά φοβοῦμαι, καθώς φοβεῖται ἐκεῖνος ὁ

ὁποῖος πρόκειται νά ὁμιλήσῃ περί Θεοῦ μέ ἀνθρωπίνους συλλογισμούς, ἀφοῦ ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι στολή τῆς θεότητος. Ἐπειδή ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ καί Πατρός, ἀφοῦ ἐνανθρώπισε καί ἦλθε ἐπί γῆς, τήν ταπεινοφροσύνην ἐνεδύθηκε καί συνανεστράφηκε μαζί μας. Δι' αὐτό, ὅποιος τήν ἐνδυθῆ, αὐτός πραγματικῶς ὁμοιάζει μέ Ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος κατέβηκε ἀπό τό ἴδιον ὕψος Του καί ἐκάλυψε τήν ἰδικήν Του δόξαν καί μεγαλωσύνην μέ τήν ταπεινοφροσύνην, γιά νά μή καταφλεχθῆ ἡ κτίσις, βλέποντας τήν φύσιν τῆς Θεότητός Του. Πῶς λοιπόν ἡ κτίσις ἠμποροῦσε νά ἰδῆ τήν θείαν φύσιν; Διότι τόσον φοβερά ὑπῆρχε ἡ θεωρία τοῦ Θεοῦ, ὥστε ὁ μεσίτης Μωϋσῆς ἔλεγεν ὅτι, ἔμφοβος καί ἔντρομος εἶμαι. Ἐπειδή ὅταν ἐφάνη ἐπάνω στό ὄρος Σινᾶ ἡ δόξα Του, ὅλο τό ὄρος ἐκαπνίζετο, καί ἔτρεμεν ἀπό τόν φόβον, ὥστε καί τά θηρία πού ἐπλησίαζαν στά κατώτερα μέρη τοῦ ὄρους ἀπέθανον. Δι' αὐτό καί ὁ λαός τῶν Ἑβραίων ἀφοῦ ἐκαθάρισε τόν ἑαυτόν του, κατά τήν ἐντολήν τοῦ Μωϋσέως τρεῖς ἡμέρες, προετοιμάσθη, γιά νά γίνη ἄξιος νά ἀκούσῃ τήν φωνήν τοῦ Θεοῦ, καί νά ἰδῆ τήν θεωρίαν Αὐτοῦ. Ὅταν ὅμως ἔφθασε ὁ καιρός, δέν ἠμπόρεσε νά δεχθῆ τήν θεωρίαν τοῦ φωτός Αὐτοῦ καί τήν ἔντασιν τῆς βροντῆς τῆς φωνῆς Του. Ἤδη ὅμως ἐξέχεε τήν χάριν Του στόν κόσμον μέ τήν ἰδίαν Του παρουσίαν, χωρίς νά κατέλθη στήν γῆ μέ σεισμόν καί πῦρ καί μέ φοβεράν φωνήν, ἀλλά ὡσάν βροχήν ἐπάνω στό βαμβάκι, καί ὡσάν σταγόνα ἐπάνω στήν γῆ. Συνανεστράφη μαζί μας ἀφοῦ ἐκάλυψε τήν θείαν μεγαλωσύνην Του, μέ τό καταπέτασμα τῆς σαρκός, τό ὁποῖον κατασκεύασε διά τόν ἑαυτόν Του ἡ θεία Του βουλή, ἐκ τοῦ κόλπου τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας, ὥστε βλέποντάς Τον ἐκ τοῦ γένους μας νά μή ταραχθοῦμε ἐκ τῆς θείας Του θεωρίας.

* * *

Διά τοῦτο λοιπόν ὅποιος φορέσῃ τήν στολήν πού ἐφόρεσε ὁ Κτίστης εἰς ἐκεῖνο τό σῶμα, ἐνδύεται Αὐτόν τόν ἴδιον τόν Χριστόν, ἐφόσον ἐπεθύμησε νά ἐνδύσῃ τόν ἐσωτερικόν ἄνθρωπον μέ τήν ὁμοίωσιν τοῦ Χριστοῦ, μέ τήν ὁποίαν ἐφανέρωθηκε στήν κτίσιν. Διά τοῦτο καί ἡ χοϊκή κτίσις, ὅταν βλέπῃ κάθε ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐνδύεται αὐτό τό ὁμοίωμα, τόν προσκυνεῖ πρός τιμήν τοῦ ἰδίου της δεσπότου, τόν ὁποῖον εἶδε ἐνδεδυμένον καί συναναστρεφόμενον

μέ αὐτήν. Διότι ποῖα κτίσις δέν εὐλαβεῖται τήν θεωρίαν τοῦ ταπεινόφρονος;Ἕως ὅτου ὅμως ἀποκαλυφθῆ ἡ δόξα τῆς ταπεινοφροσύνης εἰς ὅλους, ἦταν καταφρονεμένη ἡ θεωρία της, μολονότι ἦταν πλήρης ἁγιότητος.Ἤδη ὅμως ἔλαμψε ἡ μεγαλωσύνη της στά μάτια τοῦ κόσμου, καί κάθε ἄνθρωπος τιμᾶ τήν ταπεινοφροσύνη ὅπου καί ἄν φανῆ. Διά τοῦτο ἀκόμη καί οἱ ἐχθροί τῆς ἀληθείας δέν δύνανται νά τήν καταφρονήσουν ἔστω καί ἄν εἶναι πτωχότατος ἐκεῖνος πού τήν ἀπέκτησε ἀλλά τιμᾶται μέ αὐτήν ὡσάν νά φορᾶ στέφανον καί πορφύραν.

* * *

Τόν ταπεινόφρονα ἄνθρωπον κανείς ποτέ δέν τόν μισεῖ, οὔτε τόν ἐπιπλήττει, οὔτε τόν καταφρονεῖ.Ἐπειδή τόν ἀγαπᾶ ὁ Δεσπότης του καί διά τοῦτο ἀγαπᾶται ἀπό ὅλους. Αὐτός ἐπίσης ἀγαπᾶ ὅλους καί ὅλοι τόν ἀγαποῦν.Ὅλοι τόν ἐπιθυμοῦν καί εἰς κάθε τόπον ὅπου πλησιάζει τόν βλέπουν ὡς ἄγγελον φωτός καί τοῦ προσφέρουν ἰδιαιτέραν τιμήν. Καί ὅταν ὁμιλήση, καί ὁ σοφός καί ὁ διδάσκαλος σιωποῦν ἐμπρός του καί ὅλοι οἱ ἄνθρωποι προσέχουν στό στόμα του, καί κάθε ἄνθρωπος ἀκούει τά λόγια του καί τά δέχεται ὡς λόγια Θεοῦ. Οἱ λόγοι του εἶναι γλυκεῖς στήν ἀκοή τῶν σοφῶν, καί ὑπέρ μέλι καί κηρίον, κἄν εἶναι ἰδιώτης καί ἀμαθής στούς τρόπους καί εὐκαταφρόνητος καί εὐτελής στήν θεωρίαν.

Ὅποιος ὁμιλεῖ καταφρονητικά κατά τοῦ ταπεινόφρονος καί δέν τόν βλέπει ὡς ζωντανόν ἄνθρωπον, αὐτός ἀνοίγει τό στόμα του καί βλασφημεῖ κατά τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ΄ ὅμως ὅσον ὁ ταπεινός καταφρονεῖται ἀπό ὅλην τήν κτίσιν, ἡ τιμή του διαμένει πάντοτε καί παντοῦ. Πλησιάζει ὁ ταπεινόφρων τά ἄγρια θηρία καί αὐτά ὅταν τόν ἰδοῦν ἀμέσως ἡμερώνεται ἡ ἀγριότης τους καί τόν πλησιάζουν ὡς δεσπότην τους καί κινοῦν τήν κεφαλήν τους καί τοῦ γλείφουν τά χέρια καί τά πόδια, διότι ὀσφραίνονται σ' αὐτόν ἐκείνην τήν εὐωδίαν τήν ὁποίαν εἶχε ὁ Ἀδάμ πρό τῆς παραβάσεως. Πλησιάζει ὁ ταπεινόφρων τά θανατηφόρα ἑρπετά καί ὅταν αἰσθανθοῦν τό χέρι του ἐπάνω στά σώματά τους σταματᾶ ἀμέσως ἡ ὀξύτης καί ἡ σκληρότης τῆς θανατηφόρου πικρότητός τους. Πλησιάζει τούς ἀνθρώπους καί τόν προσέχουν ὡσάν τόν Κύριον. Ἀλλά τί λέγω τούς ἀνθρώ-

πους; Ἀλλά καί οἱ δαίμονες, παρ' ὅλην τήν σφοδρότητα καί τήν πικρία τους, παρ' ὅλην τήν ἀλαζονεία τους, ὅταν πλησιάσουν τόν ταπεινόφρονα γίνονται χῶμα καί μαραίνεται ὅλη τους ἡ κακία καί καταστρέφονται ὅλα τά μηχανήματά τους καί οἱ πανουργίες τους γίνονται ἀνενέργητες.

* * *

Μέχρι τώρα ἐδείξαμε τό μεγαλεῖον τῆς τιμῆς τήν ὁποίαν ἔλαβε ἀπό τόν Θεόν ἡ ταπεινοφροσύνη καί τήν δύναμιν πού εἶναι κρυμμένη μέσα σ' αὐτήν. Εἰς τό ἑξῆς θά ἀποδείξομε τί εἶναι ἡ ταπείνωσις καί πότε ὁ ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νά τήν δεχθῆ τελείως. Ἀλλά ἄς κάνωμε διαφοράν μεταξύ τοῦ ταπεινόφρονος καί ἐκείνου πού ἔχει ἀξιωθῆ πραγματικῶς τήν ταπεινοφροσύνην.

Ἡ ταπείνωσις εἶναι μία κρυπτή δύναμις τήν ὁποίαν δέχονται οἱ τέλειοι ἅγιοι μετά τό τέλος τῆς ἐναρέτου πολιτείας τους. Καί δέν δίδεται ἡ δύναμις αὐτή εἰς ἄλλους παρά μόνον εἰς τούς τελείους κατά τήν ἀρετήν μέ τήν δύναμιν τῆς θείας χάριτος. Ὄχι ὅποιος ὑπάρχει ἐκ φύσεως κόσμιος καί ἥσυχος ἤ φρόνιμος καί πρᾶος, ἔφθασε εἰς τόν βαθμόν τῆς ταπεινοφροσύνης, ἀλλά πραγματικά ταπεινόφρων εἶναι καί λέγεται ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει εἰς τό κρυπτά κάτι ἄξιον ὑπερηφανείας καί δέν ὑπερηφανεύεται, ἀλλά θεωρεῖ τό κρυφόν του χάρισμα ὡσάν χῶμα. Οὔτε ὀνομάζουν ταπεινόφρονα ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος διά τῆς ἐνθυμήσεως τῶν ἁμαρτημάτων του συντρίβει τήν καρδίαν του καί δέν ἀφήνει τόν νοῦν του νά ὑπερηφανεύεται, καί ταπεινοφρονεῖ, ἄν καί αὐτό τό εἶδος τῆς ταπεινοφροσύνης εἶναι ἐπαινετόν. Ἀλλά ἐπειδή ἔχει ἀκόμη τόν λογισμόν τῆς ὑπερηφανείας δέν ἀπέκτησε τήν τελείαν ταπείνωσιν, ἀλλά προσπαθεῖ μέ τεχνάσματα νά τήν οἰκοιοποιηθῆ.

Τέλειος ταπεινόφρων εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δέν χρειάζεται νά μηχανεύεται καί νά ἐφευρίσκει μέ τόν νοῦν του αἰτίες νά ταπεινοφρονῆ, ἀλλά ἔχει ἀποκτήσει κατά πάντα τελείως καί φυσικῶς τήν ταπεινοφροσύνην χωρίς κόπον καί τήν ἐδέχθηκε ὡς μεγάλο χάρισμα, τό ὁποῖον ὑπερέχει ὅλην τήν κτίσιν, ἀλλά ἐν τούτοις αὐτός θεωρεῖ τόν ἑαυτόν του ὡς ἁμαρτωλόν καί εὐκαταφρόνητον καί τιποτένιον.

Ἀλλά ἄραγε εἶναι δυνατόν νά γίνη ὁ ἄνθρωπος τόσον ταπεινός καί νά μεταβάλει τόσον τήν φύσιν του;

Μή διστάσης καθόλου ἐπειδή ἡ δύναμις τήν ὁποίαν λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ἀπό τά ἅγια μυστήρια τόν τελειοποιεῖ. Αὐτήν τήν δύναμιν ἐδέχθησαν οἱ Ἀπόστολοι ἐν εἴδει πυρός. Διά τοῦτο τούς παρήγγειλε ὁ Σωτήρ νά μή ἀναχωρήσουν ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ ἕως ὅτου λάβουν δύναμιν ἐξ ὕψους. Καί Ἱερουσαλήμ εἶναι αὐτή ἡ ἀρετή, ἐνῶ δύναμις ἐξ ὕψους εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ὁποία δίδεται διά τοῦ Παρακλήτου, καί εἶναι αὐτό πού ἐλέχθηκε στήν θείαν Γραφήν, ὅτι δηλαδή τά μυστήρια ἀποκαλύπτονται στούς ταπεινόφρονες. Καί ἄς μή νομίση κάποιος ὅτι ἔφθασε τό μέτρον τῆς ταπεινοφροσύνης μέ ἕναν κατανυκτικόν λογισμόν ἤ μέ ὀλίγα δάκρυα ἤ μέ ἕνα χάρισμα τό ὁποῖον ἔχει φυσικῶς ἤ ἀπέκτησε μέ τήν βίαν. Καί ἴσως ἐρωτήση κάποιος. Τί νά πράξω γιά νά ἀποκτήσω τήν ταπεινοφροσύνην; Μέ ποῖον τρόπον πρέπει νά γίνω ἄξιος νά τήν δεχθῶ; Ἰδού ἐγώ βιάζω τόν ἑαυτόν μου καί ὅταν νομίσω ὅτι τήν ἀπέκτησα, βλέπω ὅτι οἱ ἀντίθετοι πρός αὐτήν λογισμοί περιστρέφονται μέσα στήν καρδιά μου καί ἔρχομαι πάλι σέ ἀπόγνωσι.

* * *

Πρός αὐτόν τόν ἐρωτῶντα θά ἀποκριθῆ ἡ ταπεινοφροσύνη: Εἶναι ἀρκετόν εἰς τόν μαθητήν νά γίνη ὅμοιος μέ τόν διδάσκαλον καί εἰς τόν δοῦλον νά γίνη ὅμοιος μέ τόν Κύριόν του. Βλέπε Ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος τήν ἐνομοθέτησε καί ὁ ὁποῖος δωρίζει αὐτό τό χάρισμα, μέ ποῖον τρόπον τήν ἀπέκτησε. Γίνε καί σύ ὅμοιος μέ Αὐτόν καί θά μπορέσεις νά τήν ἀποκτήσεις. Διότι Αὐτός ὁ ἴδιος εἶπε: Οἱ ἀλώπεκες ἔχουν φωλιά, καί τά πετεινά τοῦ οὐρανοῦ κατοικία, ὅμως ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου δέν ἔχει ποῦ νά κλίνει τήν κεφαλήν του. Καί ποῖος; Ὁ ποιητής τοῦ ὁρατοῦ καί ἀοράτου κόσμου, ὁ ὁποῖος ἔχει καί ἀπολαμβάνει δόξαν, καί τιμήν καί προσκύνησιν ἀπό ὅλους τούς ἁγίους, οἱ ὁποῖοι ἔγιναν τέλειοι εἰς τήν ἀρετήν καί ἁγίασαν καί ἐτελειώθησαν ἀπό τόν Ἀδάμ μέχρι σήμερα. Ἄς ζηλώσωμε λοιπόν Αὐτόν ὁ ὁποῖος εἶπε αὐτά μετά τοῦ ἀνάρχου Πατρός καί μετά τοῦ ἁγίου καί ζωοποιοῦ Πνεύματος νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

Πατερική Σοφία

(Ἁγίου Χρυσοστόμου)

Οἱ κυβερνῆτες, ὅταν ἰδοῦν τή θάλασσα νά μαίνεται καί νά σηκώνεται, καί νά εἶναι μεγάλη κακοκαιρία καί τρικυμία, ὄχι μόνο δέν ἐγκαταλείπουν τό πλοῖον, ἀλλά ἀκριβῶς τότε δείχνουν περισσότερον ἐνδιαφέρον καί μεγαλύτερη φροντίδα, ἀγρυπνώντας καί οἱ ἴδιοι καί ξυπνώντας καί τούς ἄλλους. Ἀλλά καί οἱ γιατροί, ὅταν ἰδοῦν τόν πυρετόν νά ἀνεβαίνει καί νά γίνεται ὑψηλός, ὄχι μόνον δέν ἐγκαταλείπουν τόν ἀσθενῆ, ἀλλά τότε ἀκριβῶς αὐτοί κάνουν τό πᾶν, καί δείχνουν καί αὐτοί οἱ ἴδιοι καί μαζί μέ ἄλλους μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον καί φροντίδα γιά νά ἐξαλείψουν τό κακόν.

Μέ ὅμοιον τρόπον ὅσον περισσότερες εἶναι οἱ δυσκολίες καί φοβερά τά κύματα καί μεγαλύτερη ἡ ἀναταραχή, τόσον πιό πολύ νά ἐπιμένετε στήν προσπάθειά σας, μέ πνευματική διαύγεια, ἐπαγρύπνησι, καί δείχνοντας περισσότερη προθυμία, ὥστε νά μή γκρεμισθεῖ ἡ τόσον ὡραία οἰκοδομή σας, οὔτε νά ἀποβεῖ μάταιος ὁ τόσος κόπος, οὔτε νά ἀφανισθεῖ ἡ καλλιέργειά σας. Γιατί ὁ Θεός εἶναι σέ θέσι νά καταπαύσει τήν ἀναταραχή καί νά σᾶς ἀμείψει γιά τήν ὑπομονή σας. Οὔτε ἄλλωστε ἦταν τόσο μεγάλος ὁ μισθός σας, ὅταν τά πράγματα κυλοῦσαν μέ εὐκολία, ὅσος εἶναι γιά σᾶς τώρα πού ἡ δυσκολία εἶναι μεγάλη, ἡ ἀναταραχή πολλή, καί πολλοί αὐτοί πού προκαλοῦν σκάνδαλα.

* * *

Σκεπτόμενοι λοιπόν καί τόν κόπο πού καταβάλατε καί τόν πόνο πού ὑπομείνατε καί τά κατορθώματα πού κατορθώσατε καί τό ὅτι μέ τή χάρι τοῦ Θεοῦ ἐφθάσατε ἕως ἐδῶ καί ὅτι τώρα ὁ μισθός σας εἶναι περισσότερος καί ἡ ἀμοιβή σας μεγαλύτερη, καί ὅτι σύντομα ὁ Θεός θά καταργήσει τά ἐμπόδια καί θά σᾶς δώσει πολλές ἀντιμισθίες, παραμένετε σταθεροί, ἀντισταθεῖτε.

Παρακαλῶ λοιπόν κανείς νά μή σᾶς κάνει νά δειλιάσετε. Ἄλλωστε καί τά πράγματα παρουσίασαν εὐοίωνες ἐλπίδες. Καί ἄν παραμείνετε σταθεροί, ἔστω καί ἄν εἶναι μύρια τά ἐμπόδια, θά ὑπερισχύσετε ὅλων. Γιατί τίποτε δέν εἶναι ἴσο μέ τήν ὑπομονή καί τήν καρτερία (διότι μοιάζει μέ βράχο), ἐνῶ οἱ ταραχές αὐτές καί σκευωρίες, πού στρέφονται κατά τῆς Ἐκκλησίας, ὁμοιάζουν μέ κύματα πού σκάζουν ἐπάνω στόν βράχο καί διαλύονται σέ ἀφρό. Σκεφθῆτε πόσα καί οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι ὑπέφεραν καί ἀπό τούς οἰκείους καί ἀπό τούς ξένους καί ὅτι ὅλο τόν χρόνον τοῦ κηρύγματος τόν διήνυσαν μέσα ἀπό δοκιμασίες, κινδύνους καί σκευωρίες, δαπανώντας τήν ζωήν τους σέ φυλακές καί ἁλυσίδες καί ἀπαγωγές καί μαστιγώσεις καί πείνα καί γύμνια. Ἀλλ' ὅμως, καί ὅταν ἀκόμα

βρίσκονταν μέσα στίς φυλακές, δέν ἀπομακρύνονταν ἀπό τό ἔργον τῆς οἰκονομίας πού τούς εἶχε ἐμπιστευθεῖ. Ἔτσι ὁ ἀπ. Παῦλος καί ὅταν ἦταν φυλακισμένος, μαστιγωμένος, καταματωμένος καί δεμένος σέ ξύλο καί ἐνῶ ἔπασχε τόσα, κατηχοῦσε στή φυλακή καί τόν δεσμοφύλακα βάπτιζε καί ἔκανε ὅσα ἐξαρτοῦντο ἀπό ἐκεῖνον. Σκεπτόμενος λοιπόν ὅλα αὐτά καί τά ὅμοια, ὅπως παρακάλεσα τήν ἀγάπη σας, σταθεῖτε ἀσάλευτοι, ἀμετακίνητοι, ἀνίκητοι, περιμένοντας τήν ἐλπίδα τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀπό ἐκεῖ βοήθεια, πρός τήν ὁποία τίποτε δέν συγκρίνεται.

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. σελ. 42)

Κείμ: Τί δέ βλέπεις τό κάρφος, τό ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου˙ τήν δέ δοκόν τήν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; ἤ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου˙ ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τό κάρφος, τό ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτός τήν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκόν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τήν δοκόν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καί τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τό κάρφος τό ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

Οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλόν, ποιοῦν καρπόν σαπρόν· οὐδέ δένδρον σαπρόν, ποιοῦν καρπόν καλόν. Ἕκαστον γάρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γάρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδέ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν. Ὁ ἀγαθός ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προσφέρει τό ἀγαθόν καί ὁ πονηρός ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προσφέρει τό πονηρόν· ἐκ γάρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τό στόμα (6:41-45).

Ἐξήγ. Τί βλέπεις τό κάρφος, δηλαδή τό παραμικρόν ἁμάρτημα τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἐνῶ τό δοκάρι, δηλαδή τό ἰδικό σου μεγάλο ἁμάρτημα δέν τό λογαριάζεις; Αὐτό ταιριάζει πρός ὅλους, περισσότερον ὅμως ταιριάζει πρός τούς διδασκάλους καί ἄρχοντες. Αὐτοί τά μέν σφάλματα τῶν ὑπηρετῶν καί τῶν ἁπλῶν, τά ὁποῖα εἶναι παραμικρά τά ἐξετάζουν καί τούς παιδεύουν. Τά ἰδικά τους ὅμως πού εἶναι μεγάλα, δέν τά σκέπτονται· διά τοῦτο καί τούς ὀνομάζει ὁ Κύριος ὑποκριτές, ἀφοῦ ἄλλοι φαίνονται μέ τό νά ἐξετάζουν τά πταίσματα τῶν ἄλλων καί νά τούς τιμωροῦν (διότι φαίνονται δίκαιοι) καί ἄλλοι εἶναι, μέ τό νά ἁμαρτάνουν αὐτοί χειρότερα. Καί ἀποδεικνύουν τόν λόγον τοῦ Κυρίου μέ τό παράδειγμά τους. Διότι καθώς λέγει ὁ Κύριος ὅπως δέν εἶναι δυνατόν τό καλόν δένδρον νά κάνη κακόν καρπόν, οὔτε τό κακόν δένδρον νά κάνη καλόν καρπόν, ὁμοίως καί ἐκεῖνος πού ἐπιχειρεῖ νά σωφρονεῖ τούς ἄλλους καί νά τούς ἀλλάζει πρός τό καλύτερον, δέν ἠμπορεῖ νά εἶναι πονηρός. Διότι εἰδέ καί εἶναι πονηρός, δέν ἠμπορεῖ νά κάνη τούς ἄλλους καλούς. Ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου εἶναι θησαυρός, καί ἐάν ἔχη ἀγαθά θησαυρισμένα εἶναι ἀγαθός καί ὁ ἄνθρωπος καί λέγει ἀγαθά πράγματα, εἰδέ καί ἡ καρδιά του, εἶναι γεμάτη πονηρία εἶναι πονηρός καί ὁ ἄνθρωπος καί ὁμιλεῖ πονηρά.

Ἠμπορεῖς νά καταλάβης ὅτι ὅλα αὐτά τά ἔλεγε διά τούς Φαρισαίους, διότι πρός ἐκείνους ἀπευθύνετο ὅταν ἔλεγε ὅτι "ἔβγαλε πρῶτα το δοκάρι ἀπό τά μάτια σου καί ἔπειτα θά ἠμπορέσεις νά ἀφαιρέσης τό κάρφος ἀπό τά μάτια τοῦ ἀδελφοῦ σου".

Καί ἀλλοῦ λέγει πάλι: Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι καταπίνουν τήν κάμηλον καί διϋλίζουν τόν κώνωπα. Πῶς λοιπόν, λέγει, ἐσεῖς οἱ Φαρισαῖοι, ἀφοῦ εἶσθε δένδρα σαπρά, θέλετε νά κάνετε καρπούς καλούς; Ἀφοῦ ὁ ἰδικός σας λόγος εἶναι σαπρός ὡσάν τήν πολιτείαν σας; Διότι ὁμιλεῖτε ἀπό τό περίσσευμα τῆς καρδίας σας. Τότε πῶς διορθώνετε τά ἁμαρτήματα τῶν ἄλλων καί τούς παιδεύετε, ἐσεῖς ὅπου ἁμαρτάνετε χειρότερα ἀπό ἐκείνους;

(Συνεχίζεται)

Ἐρωταποκρίσεις

Ἁγίου Βαρσανουφίου

Ἀπόκρισις:

Τοῦ μεγάλου Γέροντα πρός Ἰωάννην πού τόν ἐρώτησε, «ἐάν ὁ Θεός μοῦ ἔδωσε τήν δύναμιν νά πατῶ πάνω σέ φίδια καί σέ σκορπιούς, πῶς κινοῦμαι;».

Ποιός ἔλαβε τήν δύναμιν νά πατᾶ ἐπάνω στά φίδια καί στούς σκορπιούς[1] καί ἀδικεῖται ἀκόμα ἀπό αὐτά ἤ κατακυριεύεται; Ἐρεύνησε λοιπόν τήν καρδιά σου, ἀπό κάθε πρᾶγμα, καί ἐάν αὐτό μπορεῖ νά κινήσει τήν καρδιά σου, ἔστω καί ἐλαφρά, μάθε ὅτι εἶσαι ἀκόμα μακριά ἀπό τό νά λάβεις ἐξουσία ἐναντίον αὐτῶν, καί νά μή δείξεις ἀμέλεια γιά τόν ἑαυτό σου οὔτε ποτέ νά σέ προκαταλάβει ὁ καιρός. Ἀλλά, ἐάν ἰδῆς κάποιο πρᾶγμα νά συμβαίνει (δέν ὁμιλῶ γιά τά ἐγκόσμια, πού εἶναι παρερχόμενα, ἀλλά γιά φοβερά πράγματα, εἴτε στόν οὐρανό εἴτε στή γῆ), τοποθέτησε τόν Θεόν καί τήν Κρίσιν μπροστά στά μάτια σου, καί ὅτι ἔχουμε ὀλίγον καιρό στόν κόσμο νά τά κάνουμε. Ἀνάπαυσε μέ τήν πραότητα τήν καρδιά σου, ἐνθυμούμενος τό πρόβατον καί τόν ἄκακον ἀμνόν[2] Χριστόν, πόσα ὑπέφερε, ἄν καί δέν εὐθύνετο, ὕβρεις, δαρμούς καί τά λοιπά. Ἐνῶ ἐμεῖς, πού εἴμαστε καί ὑπεύθυνοι, γιατί κινούμαστε ἐναντίον τοῦ πλησίον μας, δέν πάθαμε τίποτε ἀπό αὐτόν; Θυμήσου ὅτι ἡ ἀγάπη δέν ἀλαζονεύεται, ἀλλά μακροθυμεῖ καί τά λοιπά[3], καί εὐχήσου νά φθάσεις σ' αὐτά πού βρίσκονται μπροστά σου, γιά νά μή πέσει ὁ κόπος σου στό κενό[4]. Προσκολλήσου λοιπόν ἀδίστακτα στόν Χριστό πού μᾶς ἀγάπησε. Σ' αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα στούς αἰῶνες. Γένοιτο.

(1) Λουκᾶ 10, 19.

(2) Ἡσ. 53, 7.
(3) Α΄Κορ. 13, 4.
(4) Α΄ Τιμ. 3, 5.

Τό νόημα τῆς Θείας Λειτουργίας

Γιά ποιό λόγο μέ αὐτά τά δῶρα χαιρετοῦμε καί προσκυνοῦμε καί τούς ἁγίους

Νικολάου Καβάσιλα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. σελ. 43)

Ἐξ ὅλων τῶν προηγουμένων προκύπτει ἡ ἐρώτησις. Ἐάν δηλαδή αὐτά τά ἅγια δῶρα ἀναθέτωνται μέν στόν Θεό, ἁγιάζουν ὅμως αὐτούς πού ἔχουν ἀνάγκη ἁγιασμοῦ, γιατί πιστεύομε ὅτι μέ αὐτή τήν δωροφορία προσφέρομε καί στούς ἁγιασμένους ἤδη καί σ' ὅλα τελείους, ὅταν χρειαζόμενοι κάτι ἀπό αὐτούς τούς καλέσωμε σέ βοήθεια, ὑποσχόμαστε τήν λειτουργίαν αὐτῶν τῶν δώρων ὡσάν νά ἐπρόκειτο νά τά ἀναθέσωμε ἤ σ' αὐτούς ἤ ὑπέρ αὐτῶν; Γιά νά γίνουν καλύτεροι;

Αὐτό συμβαίνει, διότι ὑπάρχει καί ἄλλη ἀποστολή τῆς δωροφορίας, ὅπως εἶπα προηγουμένως. Κατ' αὐτήν αὐτά τά δῶρα γίνονται καί δῶρα τῶν ἁγίων, ὅταν παρουσιάζωνται στό Θεό, ὡς εὐχαριστήρια γιά τήν δόξαν μέ τήν ὁποία τούς ἐδόξασε καί γιά τήν τελείωσι μέ τήν ὁποία τούς ἐτελείωσε.

Πραγματικά τά δῶρα εἶναι τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ σ' Αὐτόν προσφέρονται, εἶναι δέ καί τῶν πιστῶν πού ἔχουν ἀνάγκη ὡς βοηθήματα, εἶναι δέ καί τῶν ἁγίων, διότι διά χάριν αὐτῶν ἀναθέτωνται στό Θεό.

Κάθε δῶρον πού γίνεται γιά χάρι μας, τό λαμβάνω ἐγώ, ὁποιοσδήποτε κι ἄν εἶναι ὁ δεχόμενός του διότι δέν λαμβάνομε μόνο μέ τά χέρια μας ὅλα ὅσα μᾶς δίδονται ἀπό ὁπουδήποτε, ἀλλά καί μέ τά χέρια τῶν φίλων καί τῶν συγγενῶν καί γενικῶς ὅλων ἐκείνων στούς ὁποίους ὁ δωρητής τά προσφέρει γιά νά μᾶς εὐχαριστήση. Γι' αὐτό καί ὁ Κύριος λέγει ὅτι, ὅταν λαμβάνουν οἱ πτωχοί, Αὐτός λαμβάνει, ἐφ' ὅσον οἱ σ' αὐτούς χορηγοί τό κάμουν γιά χάρι Του. Ἔτσι καί οἱ ἅγιοι λαμβάνουν αὐτά τά δῶρα, διότι διά χάριν τους παρατίθωνται στό Θεό. Ὅπως δηλαδή ἐκεῖνο γίνεται γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἔτσι καί τοῦτο γίνεται γιά τήν ἀγάπη τῶν ἁγίων. Γιά τόν λόγον ὅτι τούς ἀγαποῦμε ἔντονα, θεωροῦμε δικά μας τά ἀγαθά τους καί χαίρομε μαζί τους γιά τήν εὐδαιμονία, ὡσάν νά μετέχωμε καί ἐμεῖς τῶν ἀγαθῶν. Ἔτσι μέ τό νά χαιρώμαστε μέ τίς δωρεές πού τούς δίδονται ἀπό τόν Κύριον, εὐχαριστοῦμε Αὐτόν πού ἔδωσε καί Τοῦ προσφέρομε τά εὐχαριστήρια δῶρα.

(Συνεχίζεται)

ἙΡΜΗΝΕΊΑ ΕἸΣ ΤΟῪΣ ΡΝ΄ ΨΑΛΜΟῪΣ ΤΟΥ͂ ΠΡΟΦΗΤΆΝΑΚΤΟΣ ΔΑΒΊΔ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. σελ. 48)

Ἐπαλαιώθη τά ὀστᾶ μου ἀπό τοῦ κράζειν με ὅλην τήν ἡμέραν. (31:3).

Τοῦτο λέγει ὁ προφ. Δαυίδ εἶναι ἡ αἰτία τῆς σιωπῆς μου, ὅτι δηλαδή ἀπό τίς πολλές φωνές πού κραυγάζω πρός τόν Θεόν, διά νά μέ ἐλεήση δέν ἠμπορῶ πλέον νά ὁμιλήσω. Λέγοντας ὀστᾶ ἐννοεῖ ὁ προφήτης τήν δύναμιν τοῦ σώματός του, ἀφοῦ τά κόκκαλα συγκροτοῦν ὅλον τό σῶμα. Καί ἀναφέρει τό παλαιώθη ἀντί τοῦ ἠσθένησαν, διατί κάθε παλαιόν εἶναι ἀδύνατον καί ἀσθενές. Ἠσθένησε, λέγει, καί ἀδυνάτισε ἡ δύναμίς μου ὅλην τήν ἡμέραν, δηλαδή πάντοτε. Καί τοῦτο ἐπειδή ὅσες φορές συνέβαιναν θλίψεις καί πειρασμοί στόν προφ. Δαυίδ ἐνθυμεῖτο τίς δύο του ἁμαρτίες πού ἔπραξε καί ἔκλαιε, σκεπτόμενος ὅτι ἐξ αἰτίας τῶν ἁμαρτιῶν του ἐκείνων τοῦ συνέβαιναν στήν ζωήν του οἱ πειρασμοί. Ἐπειδή διά τήν μοιχείαν καί τόν φόνον ὅπου ἔπραξε, κατά τόν παλαιόν νόμον, ἔπρεπε νά θανατωθῆ. Ὅμως αὐτός ἐσώθηκε καί ἀπό τόν θάνατον καί ἔλαβε καί συγχώρησιν, ὅταν ὡμολόγησε στόν προφ. Νάθαν ὅτι ἡμάρτησε καί αὐτός τόν ἐβεβαίωσε: «Οὐ μή ἀποθάνῃς» (Β΄ Βασ. ιβ΄ 13)˙ ὅμως προμηνύθησαν συμφορές καί δυστυ-

χίες πού θά ἀκολουθοῦσαν τήν οἰκίαν του διά τίς ἁμαρτίες του αὐτές, τίς ὁποῖες συλλογιζόμενος ὁ προφ. Δαυίδ ἐλυπεῖτο στήν καρδιά του καί ἐθλίβετο.

Ὅτι ἡμέρας καί νυκτός ἐβαρύνθη ἐπ' ἐμέ ἡ χείρ σου (31:4).

Καί τοῦτο ἀκόμη, δηλαδή ἡ τιμωρία τοῦ Θεοῦ πρός αὐτόν, ἔγινε αἰτία στόν θεῖον Δαυίδ νά κράζει. Ὡς χείρ ἐνοεῖται ἡ παιδευτική δύναμις καί τιμωρία, ἐπειδή μέ τό χέρι παιδεύει κάποιος καί τιμωρεῖ τόν ἄλλον. Τό ἐβαρύνθη τό εἶπε ἐννοῶντας ὅτι ἦλθε ἐπάνω του βαρειά ἡ τιμωρία τοῦ Θεοῦ, καί ἡμέρα καί νύκτα.

(Συνεχίζεται)

ΠΟΛΥΤΙΜΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

Τριμηνιαῖον Θρησκευτικόν Περιοδικόν Ὀρθοδόξου Οἰκοδομῆς

Ἰδιοκτήτης: Ἱερά Μονή Παναγίας Πευκοβουνογιατρίσσης

19001 Κερατέα Ἀττικῆς

Ἐκδότης: Ἡγουμένη Συγκλητική Τσακίρογλου

Διανέμεται εὐλογίας χάριν

Συντηρεῖται δι' αὐτοπροαιρέτων εἰσφορῶν

Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ